The Results of Using Integrated Learning Activities Model "IMAS" to Thai Manners for Students in Junior High School English Program[1]

Sakorn Chaidet[2], Ittipaat Suwathanpornkul[3], and Warintorn Phon-Noi[4]

Received: July 6, 2017 Revised: September 29, 2018 Accepted: December 26, 2018

Abstract

This research aimed to study the results of using integrated learning activities model "IMAS" to Thai Manners for students in junior high school English program. The samples consisted of forty English program students. There were separated equally into two groups of twenty of experimental group and twenty of control group and experimental design was 2 x 2 Factorial experiment in randomized complete block design. The results of using integrated learning activities model IMAS approach revealed that 1) There was not an interaction effect between IMAS and parenting style to Thai manners significantly at the level of .01, there was an effect from parenting style to Thai manners significantly at the level of .01, and there was an effect from IMAS to Thai manners significantly at the level of .01 2) Students who used the model had higher Thai manners characteristics than those students who did not use the model significantly at the level of .01

***Keywords*:** integrated learning IMAS, Thai manners, parenting style

[1] This paper submitted in partial fulfillment of Doctoral Dissertation in Research and Development on Human Potentials Program, with concentration in Education Research and Statistics, Faculty of education, Srinakharinwirot University.

[2] Graduate student, Doctoral Degree in Research and Development on Human Potentials Program, Faculty of education, Srinakharinwirot University. E–mail: sakorn.swu@gmail.com
[3] Assistant Professor at Faculty of Education, Srinakharinwirot University.
[4] Lecturer at Faculty of Education, Srinakharinwirot University.

การศึกษาผลของการใช้รูปแบบกิจกรรมการเรียนรู้เชิงบูรณาการแบบ IMAS ต่อคุณลักษณะมารยาทไทยของนักเรียนโครงการภาคภาษาอังกฤษ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น[1]

สาคร ใจเด็จ[2] อิทธิพัทธ์ สุวทันพรกูล[3] และ วรินทร โพนน้อย[4]

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาผลของการใช้รูปแบบกิจกรรมการเรียนรู้เชิงบูรณาการแบบ IMAS ต่อคุณลักษณะมารยาทไทยของนักเรียนโครงการภาคภาษาอังกฤษ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนโครงการภาคภาษาอังกฤษ ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 40 คน ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 เป็นกลุ่มทดลองที่ได้รับการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้เชิงบูรณาการแบบ IMAS เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะมารยาทไทย และกลุ่มที่ 2 เป็นกลุ่มควบคุม โดยใช้แบบแผนการทดลองแบบแฟคทอเรียล ขนาด 2 x 2 ผลการศึกษา พบว่า 1) ไม่พบอิทธิพลปฏิสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบกิจกรรมและลักษณะการอบรมเลี้ยงดู ต่อคุณลักษณะมารยาทไทยด้านมารยาททางกายและมารยาททางวาจา มีอิทธิพลของลักษณะการอบรมเลี้ยงดูต่อคุณลักษณะมารยาทไทยด้านมารยาททางกายและมารยาททางวาจา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีอิทธิพลของรูปแบบกิจกรรมต่อคุณลักษณะมารยาทไทยด้านมารยาททางกายและมารยาททางวาจาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 2) นักเรียนที่ได้เรียนรู้ผ่านรูปแบบกิจกรรม มีคุณลักษณะมารยาทไทย ด้านมารยาททางกายและมารยาททางวาจาสูงกว่านักเรียนที่ไม่ได้เรียนรู้ผ่านรูปแบบกิจกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: การเรียนรู้เชิงบูรณาการแบบ IMAS คุณลักษณะมารยาทไทย การอบรมเลี้ยงดู

---

[1] บทความวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของปริญญานิพนธ์ระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาการวิจัยและพัฒนาศักยภาพมนุษย์ แขนงวิชาการวิจัยและสถิติทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

[2] นิสิตปริญญาเอก สาขาการวิจัยและพัฒนาศักยภาพมนุษย์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ อีเมล: sakorn.swu@gmail.com

[3] ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประจำคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

[4] อาจารย์ ประจำคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ที่มาและความสำคัญของปัญหาการวิจัย

การพัฒนาประเทศสู่ความสมดุลและยั่งยืนจะต้องให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างทุนของประเทศที่มีอยู่ให้เข้มแข็งและมีพลังเพียงพอในการขับเคลื่อนกระบวนการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะการพัฒนาคนหรือทุนมนุษย์ให้เข้มแข็ง พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคศตวรรษที่ 21 และการเสริมสร้างปัจจัยแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพของคน ทั้งในเชิงสถาบันระบบโครงสร้างของสังคมให้เข้มแข็ง สามารถเป็นภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต (Ministry of Education 2012, p.1) ซึ่งคนเป็นกุญแจสำคัญที่สุดในการกำหนดอนาคตของประเทศ การกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศจำเป็นต้องพัฒนาคนให้กลายเป็น “กุญแจดอกสำคัญ” ที่สามารถไขประตูสู่ความรุ่งโรจน์ได้ในอนาคตและเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าวส่งผลให้ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา การพัฒนาคนในประเทศได้ฝากไว้กับคุณภาพทางการศึกษาเป็นสำคัญ ตามที่ได้บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ หมวด 1 มาตรา 6 ว่า *“การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม”* เมื่อพิจารณาแล้วจะเห็นได้ว่าเป้าหมายของการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนในประเทศมี 6 ประการ คือ 1) มีความสมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ 2) มีสติปัญญา: คิดได้ คิดเป็น ประยุกต์ได้ 3) มีความรู้ 4) มีคุณธรรมจริยธรรม 5) มีวัฒนธรรม 6) อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข เมื่อพิจารณาเป้าหมายดังกล่าวร่วมกับบริบทความเปลี่ยนแปลงของกระแสโลกาภิวัตน์ อาจกล่าวได้ว่า ยังไม่เพียงพอในการเป็นเครื่องยืนยันว่าจะสามารถพัฒนาคนไทยให้เป็นคนที่กำหนดอนาคตของประเทศได้ เนื่องจากกระแสโลกาภิวัตน์ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของสังคมจากเดิมในหลาย ๆ เรื่อง (Charoenwongsak, 2003, pp.5–6)

อย่างไรก็ตามสถานการณ์การพัฒนาและการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่ผ่านมาส่งผลกระทบต่อคนและสังคมไทยหลายประการ เช่น สังคมไทยเผชิญวิกฤตความเสื่อมถอยด้านคุณธรรม จริยธรรม มีการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมที่หลากหลาย และมีแนวโน้มเป็นสังคมปัจเจกมากขึ้น การมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมเพื่อประโยชน์ส่วนรวมยังอยู่ในระดับต่ำ สื่อมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของประชาชนแต่ยังมีบทบาทในการส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพคนค่อนข้างน้อย สื่อทางสังคมในปัจจุบันมีอิทธิพลอย่างมากต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของประชาชนและเหมาะสมต่อการเรียนรู้และเสริม สร้างคุณธรรม จริยธรรม (Ministry of Education, 2012, pp.2–3) แต่ในยุคปัจจุบันเยาวชนไทยสามารถรับรู้ข่าวสารได้ทั่วทุกมุมโลก สามารถรับเอาวัฒนธรรมทางตะวันตกเข้ามาใช้ในชีวิตประจำวันมากขึ้น เยาวชนเริ่มละเลยมารยาทอันดีงามของไทยไป ไม่รู้จักเลือกใช้มารยาทไทยให้เหมาะสมต่อกาลเทศะ มีเยาวชนไทยจำนวนมากที่ไม่ได้รับการอบรมสั่งสอนให้รู้จักการวางตัวให้เหมาะสมตามแบบวัฒนธรรมไทย ดังนั้นการพัฒนามารยาทจึงถือเป็นกิจกรรมที่สำคัญกิจกรรมหนึ่งในการพัฒนาบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ ซึ่งครูอาจารย์ควรให้ความสนใจอย่างยิ่ง และตระหนักถึงความสำคัญของการปลูกฝังและถ่ายทอดความรู้ด้านมารยาทไทยให้กับเยาวชนเพื่อจะได้เข้าใจในคุณค่าของมารยาทไทย ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ที่สำคัญของชาติสะท้อนให้เห็นถึงความเป็นไทย ความสุภาพอ่อนโยน อันเป็นกิริยามารยาทที่ดีงาม มีคุณค่าและมีความหมายเพื่อการพัฒนาบุคลิกภาพให้งามอย่างไทยและเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีบุคลิกภาพที่ดี มีมารยาทงามตามวัฒนธรรมไทย จนกลายเป็นต้นแบบที่ดีของผู้ที่มีมารยาทงามในสังคมต่อไป นั่นคือการศึกษาเรียนรู้เพื่อนำมารยาทไทย กลับเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของความเป็นไทยในสังคมปัจจุบัน จึงเปรียบได้กับการอนุรักษ์และรักษาไว้ซึ่งเอกลักษณ์ของชาติให้อยู่กับคนไทยตลอดไป (Phetnok, 2013, p.8)

จากการศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนามารยาทไทย พบว่า ครอบครัวถือเป็นสถาบันที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาบุคลิกภาพ อารมณ์ ทัศนคติ และความประพฤติของเยาวชน สถาบันครอบครัวของทุกครอบครัวมีอิทธิพลกับทุกเรื่องที่เกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาบุคลิกภาพและทัศนคติด้านคุณธรรมจริยธรรมให้กับเยาวชนเป็นอย่างมาก จากการที่พ่อแม่มีความใกล้ชิด ได้ทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกับลูกและมีความเอาใจใส่และสนใจในรายละเอียดของลูกในทุกเรื่องอีกทั้งเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับลูกในเรื่องคุณธรรมจริยธรรมต่าง ๆ รวมถึงการอบรมเลี้ยงดูที่จะช่วยส่งเสริมให้เด็กมีมารยาทที่ดี พ่อแม่จะต้องคำนึงถึงวิธีการอบรมเลี้ยงดูที่เหมาะสม เด็กจะซึมซับความรักความหวังดีของพ่อแม่และพร้อมที่จะมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ด้วยความยินดีและเข้าใจ การอบรมเลี้ยงดูที่ให้ความรักและใช้เหตุผลแก่เด็ก จึงเป็นการอบรมเลี้ยงดูที่ช่วยเสริมสร้างพฤติกรรมด้านมารยาทไทยซึ่งเป็นสิ่งที่พ่อแม่ผู้ปกครองและผู้ที่เกี่ยวข้องกับเด็กพึงตระหนักและช่วยกันปลูกฝังให้บุตรหลานของตน สถานศึกษาถือเป็นสถาบันหลักในการอบรมสั่งสอนในด้านความรู้ คุณธรรมจริยธรรมให้กับเยาวชน ดังนั้น โรงเรียนจึงต้องให้ความสำคัญของวิชาภาษาและวัฒนธรรมไทยซึ่งรวมถึงมารยาทไทยอันเป็นสิ่งสำคัญในการดำรงชีวิตบนผืนแผ่นดินไทยแก่เด็กโดยเฉพาะเยาวชนไทยซึ่งต้องเติบโตไปเป็นกำลังสำคัญของชาติ โดยแนวคิดและหลักการพัฒนาคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน คือ ต้องผ่านการปฏิบัติจริงและมีการเน้นย้ำอยู่เสมอ ควรใช้การเรียนรู้ผ่านกิจกรรมการศึกษาธรรมชาติ ควรใช้กิจกรรมที่ช่วยให้ได้เรียนรู้การอยู่ร่วมกัน ใช้การเสริมแรงทางบวกให้มาก หลีกเลี่ยงการลงโทษ ฝึกฝนการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์เชิงบวกเพื่อสร้างแรงจูงใจและแรงบันดาลใจในการพัฒนาตนเองให้ทำความดียิ่งขึ้น ควรบูรณาการการพัฒนาคุณลักษณะที่ดีสอดแทรกในวิชาเรียนหรือวิถีชีวิตของนักเรียน เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงคุณลักษณะที่ดีที่มีอยู่ ควรใช้วิธีการที่แตกต่างกันออกไปตามระดับของนักเรียน ครูต้องได้รับการพัฒนาและเป็นแบบอย่างที่ดี รวมถึงการพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ อาจมีส่วนช่วยในการพัฒนาให้นักเรียนไทยในบริบทแห่งสังคมไทยยุคปัจจุบันสามารถเสริมสร้างพฤติกรรมทางด้านกายและพฤติกรรมทักษะทางสังคม โดยสามารถใช้กายและวาจาได้อย่างสร้างสรรค์ มีระเบียบวินัย ช่วยเหลือเกื้อกูล และมีความรับผิดชอบในด้านต่าง ๆ สูงขึ้นหลังจากการจัดกิจกรรมบูรณาการในการเรียนการสอน (Suthasinobol, 2012, pp.142–150; Wiratchai et al., 2006, p.123; Anuraktipan, 2003, pp.70–75)

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องผู้วิจัย พบว่า นักวิจัยที่ทำการศึกษาเกี่ยวกับมารยาทไทยได้ให้ข้อเสนอแนะในการทำการวิจัยไว้ เช่น Chaturaputpornpong (2012, p.101) กล่าวว่า ควรมีการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวกับการแสดงมารยาทไทย โดยการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ ในลักษณะการสนทนากลุ่ม การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก หรือ การทำวิจัยเชิงทดลอง ในลักษณะการสร้างโปรแกรมทดลองการแสดงมารยาทไทยที่ถูกต้อง รวมถึงจากงานวิจัยของ Plaipongsa (2002, pp.181–182) ที่กล่าวว่าความสำคัญของการสืบสานวัฒนธรรมด้านมารยาทไทย มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องได้รับการปลูกฝัง อบรมสั่งสอน ตั้งแต่สถาบันครอบครัว อันเป็นสถาบันพื้นฐานหลักของสังคมและปฏิบัติอย่างต่อเนื่องในสังคมส่วนรวม ทั้งสถาบันการศึกษา ตลอดจนสถาบันอื่น ๆ ทางสังคมจนซึมซาบเข้าถึงวิธีความคิดความรู้สึก ในการดำรงชีวิตประจำวันของแต่ละบุคคล ย่อมจะส่งผลให้พลเมืองของประเทศอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขและประสานประโยชน์ในการพัฒนาประเทศชาติสืบต่อไป และ Anuraktipan (2003, p.75) ที่ได้ให้ข้อเสนอแนะว่า การศึกษามารยาทไทย ควรเลือกกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในวัยเด็กตอนต้น – กลาง

ทั้งนี้เพื่อที่จะได้สามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมด้านมารยาทไทยที่ต่ำให้สูงขึ้นได้ง่ายกว่าวัยเด็กตอนปลาย – วัยรุ่น และควรนำรูปแบบการทดลองมาใช้ปรับมารยาทของเด็ก เช่น การใช้เทคนิคแม่แบบ การใช้บทบาทสมมุติ หรือการใช้กิจกรรมกลุ่ม รวมถึงควรศึกษามารยาทไทยกับตัวแปรอื่น เช่น สติปัญญา ความฉลาดทางอารมณ์ หรือบุคลิกภาพ

จากที่กล่าวมาข้างต้นทำให้ผู้วิจัยได้เล็งเห็นความสำคัญในการพัฒนามารยาทไทยของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ทั้งนี้ในยุคปัจจุบันที่เป็นยุคของการปฏิรูปการศึกษามุ่งเน้นให้นักเรียน เก่ง ดี มีสุข และยุคแห่งข่าวสารข้อมูลที่การรับรู้ถึงอิทธิพลต่าง ๆ จากทั้งภายในและภายนอก ที่ทำให้เด็กในยุคปัจจุบันได้ซึมซับอารยธรรมต่าง ๆ โดยไม่ค่อยคำนึงถึงมารยาทไทย ซึ่งถือว่าเป็นเอกลักษณ์ประจำชาติไทยที่มีมาแต่โบราณ ซึ่งหากไม่มีการดำรงไว้ซึ่งวัฒนธรรมอันดีงามนี้ เชื่อว่าในไม่ช้า การแสดงกิริยาวาจาที่อ่อนน้อม การปฏิบัติตนตามรูปแบบวัฒนธรรมและมารยาทอันดีงามอย่างไทยอาจลดเลือนหายไปในที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานการจัดการศึกษาตามโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) ของกระทรวงศึกษาธิการที่กำหนดไว้ว่า นักเรียนโครงการ English Program ต้องมีใจรักความเป็นไทย ปฏิบัติตามมารยาทและวัฒนธรรมไทยในชีวิตประจำวันอย่างภาคภูมิใจ เห็นคุณค่าวัฒนธรรมของชาติอื่น ๆ และอยู่ร่วมในสังคมที่มีความแตกต่างทางวัฒนธรรมได้อย่างมีความสุข (Ministry of Education, 2014, p.52) ซึ่งหากจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงบูรณาการจะมีส่วนช่วยในการให้นักเรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับคุณลักษณะมารยาทไทยและมีความเข้าใจและสามารถนำไปประพฤติปฏิบัติตนได้อย่างถูกต้องและต่อเนื่อง ซึ่งการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเป็นการจัดการเรียนรู้ที่ยึดปรัชญาการศึกษาในแนวของการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองของนักเรียนอย่างเป็นกระบวนการและใช้ทฤษฎีการเรียนรู้อย่างมีความหมายต่อนักเรียน ที่สามารถถ่ายโยงการเรียนรู้และสามารถนำความรู้ดังกล่าวไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้เป็นอย่างดี (Suthasinobol, 2012, p.13)

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาผลของการใช้รูปแบบกิจกรรมการเรียนรู้เชิงบูรณาการต่อคุณลักษณะมารยาทไทยของนักเรียนโครงการภาคภาษาอังกฤษ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ดังนี้

1) เพื่อตรวจสอบปฏิสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบกิจกรรมการเรียนรู้กับลักษณะการอบรมเลี้ยงดูต่อมารยาทไทยด้านมารยาททางกาย ด้านมารยาทวาจา

2) เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะมารยาทไทยของนักเรียนที่ใช้การสอนผ่านรูปแบบกิจกรรมการเรียนรู้เชิงบูรณาการกับนักเรียนที่ไม่ได้ใช้รูปแบบกิจกรรมการเรียนรู้

แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับมารยาทไทยและรูปแบบเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อนำมาพัฒนาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ซึ่งจากการศึกษาพบว่า คุณลักษณะของมารยาทไทยสามารถวิเคราะห์ออกมาได้ 2 องค์ประกอบใหญ่ ๆ คือ มารยาททางกายและมารยาททางวาจา (Tengnu, 2013; Sripadrew, 2013; Chaturaputpornpong, 2012). ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่แสดงออกผ่านการกระทำของผู้ที่แสดง

พฤติกรรมนั้น ๆ โดยคุณลักษณะมารยาทไทยถือว่าเป็นสิ่งที่สำคัญในสังคมในการที่จะดำรงความเป็นชาติไทยให้คงอยู่ได้ท่ามกลางกระแสของการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ในสังคมและวัฒนธรรมที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ซึ่งการดำรงรักษามารยาทที่แสดงความเป็นเอกลักษณ์ของไทยนั้นจะชี้ให้เห็นถึงความยั่งยืนของวัฒนธรรมอันดีงามและเป็นเอกลักษณ์ของชาติไทย

การส่งเสริมคุณลักษณะมารยาทไทยนั้นต้องได้รับความร่วมมือและสนับสนุนจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นสังคมรอบข้าง ครอบครัว โรงเรียน ครูผู้สอน ตลอดจนตัวนักเรียนเองที่ให้ความร่วมมือในการที่จะพัฒนาอย่างเต็มที่ โดยผ่านกระบวนการ แบบแผนหรือรูปแบบกิจกรรมต่าง ๆ ที่มีส่วนช่วยในการส่งเสริมคุณลักษณะมารยาทไทยและทำให้นักเรียนได้เกิดพฤติกรรมที่เหมาะสม ซึ่งการทำวิจัยเชิงทดลอง ในลักษณะการสร้างโปรแกรมทดลองการแสดงมารยาทไทยที่ถูกต้อง และการนำรูปแบบการทดลองมาใช้ปรับมารยาทของเด็ก โดยการใช้เทคนิคแม่แบบและการใช้บทบาทสมมติ จะทำให้นักเรียนเกิดความรู้ ทักษะ เจตคติและค่านิยมที่ดี และเกิดพฤติกรรมที่เหมาะสมทางด้านกิริยามารยาทได้เป็นอย่างดี (Chaturaputpornpong, 2012; Tancharoen, 2009) และการแสดงบทบาทสมมติและการแสดงออกนั้น จะเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลางซึ่งมีส่วนช่วยในการกระตุ้นให้นักเรียนเกิดพฤติกรรมการปฏิบัติต่าง ๆ ที่เหมาะสมและมีการตอบสนองที่เป็นไปอย่างรวดเร็ว (Andreas, Andre, & Ludwig, 2008, p.2)

นอกจากนี้แล้วผู้วิจัยพบว่าลักษณะของการอบรมเลี้ยงดูเป็นตัวแปรหนึ่งที่เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณลักษณะด้านมารยาทไทย ทั้งนี้ลักษณะการอบรมเลี้ยงดูที่มีประสิทธิภาพจะสามารถหล่อหลอมให้เด็กและเยาวชนเป็นผู้มีความสามารถในการปรับตัว มีพฤติกรรมทางสังคมที่เหมาะสม มีความสามารถในการกำกับตนเอง และมีความฉลาดทางอารมณ์ ทั้งนี้เด็กจะเติบโตมีคุณภาพชีวิตและบุคลิกภาพเช่นไร จะเป็นคนดีมุ่งทำประโยชน์แก่สังคมหรือจะเป็นคนด้อยสมรรถภาพ สร้างปัญหาแก่ตนและสังคม ส่วนหนึ่งย่อมขึ้นอยู่กับสภาพครอบครัวและวิธีการอบรมเลี้ยงดูจากบุคคลในครอบครัวเป็นสำคัญ เพราะนอกจากครอบครัวจะถ่ายทอดลักษณะทางพันธุกรรมแล้วยังทำหน้าที่ดูแลเด็กตั้งแต่แรกเกิดจนเติบโตพึ่งตนเองได้ เป็นแบบอย่างที่หล่อหลอมความรู้สึกนึกคิด พฤติกรรมตลอดจนจิตสำนึกของความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ปลูกฝังค่านิยม ความรัก และคุณค่าของการมีชีวิต จากงานวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรัก การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล การอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษ และการอบรมเลี้ยงดูแบบตามใจ ในระดับที่แตกต่างกัน มีมารยาทไทยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้วิจัยจึงนำตัวแปรด้านลักษณะการอบรมเลี้ยงดูทั้ง 2 แบบมาทำการศึกษาในการวิจัยครั้งนี้ (Anuraktipan, 2003; Phatarapongkit, 2008).

รูปแบบกิจกรรมการเรียนรู้เชิงบูรณาการแบบ IMAS หมายถึง แบบแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนเกิดคุณลักษณะมารยาทไทย ซึ่งมีลักษณะเป็นชุดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้โดยการบูรณาการรูปแบบการเรียนการสอน 2 แบบ คือ วิธีสอนโดยใช้บทบาทสมมติและวิธีสอนโดยใช้เทคนิคแม่แบบ โดยมีกิจกรรมการเรียนการสอนในรูปแบบที่พัฒนาขึ้นทั้งสิ้น 8 กิจกรรม ซึ่งแบ่งเป็น 4 ขั้นตอนดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1) ขั้นนำเข้าสู่รูปแบบ (Introduction) คือขั้นตอนที่ผู้วิจัยอธิบายบทบาท สถานการณ์สมมติ และตัวแบบของการแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสมให้นักเรียนทราบ เพื่อให้เกิดความเหมาะสมในสถานการณ์ต่าง ๆ และ

สนทนาซักถามนักเรียนเกี่ยวกับมารยาทไทยในเรื่องต่าง ๆ ตามที่ผู้วิจัยกำหนดในแผนการจัดกิจกรรม ในขั้นนี้ใช้อักษรย่อ “ I ” (Introduction)

ขั้นที่ 2) ขั้นเสนอแม่แบบและการแสดงบทบาท (Modeling & Role Playing) คือขั้นตอนที่ผู้วิจัยเสนอแม่แบบให้นักเรียนสังเกต โดยการสาธิตหรือแสดงแบบอย่างให้ดูหรือสังเกตจากวีดิทัศน์ เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ และเลียนแบบพฤติกรรมที่เหมาะสม โดยการแสดงแบบอย่างและให้นักเรียนร่วมกันอภิปราย จากนั้นผู้วิจัยให้นักเรียนอาสาสมัครเป็นผู้แสดงบทบาทสมมติ ซึ่งมีการผลัดเปลี่ยนผู้แสดงทุกคน เพื่อให้นักเรียนมีประสบการณ์ในการแสดงแต่ละครั้ง ผู้วิจัยให้นักเรียนจัดฉากเพื่อให้การแสดงบทบาทสมมตินั้นมีความใกล้เคียงกับความเป็นจริง และให้นักเรียนที่ไม่ได้แสดงบทบาทสมมติเป็นผู้สังเกตการณ์ ผู้วิจัยให้ผู้แสดงได้แสดงบทบาทสมมติต่าง ๆ เพื่อช่วยขจัดความตื่นเต้น ประหม่า วิตกกังวลก่อนการแสดงจริง ในขั้นนี้ใช้อักษรย่อ “ M ” (Modelling & Role Playing)

ขั้นที่ 3) ขั้นวิเคราะห์อภิปรายผล (Analysis & Discussion) คือขั้นตอนที่ผู้วิจัยซักถามเกี่ยวกับสิ่งที่นักเรียนสังเกตเพื่อให้เกิดความต้องการเลียนแบบพฤติกรรม โดยให้ผู้แสดงและผู้สังเกตการณ์กล่าวความรู้สึกและความคิดเห็นต่อบทบาทของตน จากนั้นนักเรียนร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็น และซักถามต่อบทบาทสมมติรวมถึงแม่แบบที่นำเสนอ ผู้วิจัยให้ผู้สังเกตการณ์กล่าวคำชมต่อการแสดงสัมพันธภาพระหว่างเพื่อน และให้คำแนะนำในส่วนที่ควรปรับปรุงแก้ไขในระหว่างที่นักเรียน อภิปรายแสดงความคิดเห็นและซักถาม ผู้วิจัยใช้เทคนิคการให้คำแนะนำ การให้ข้อมูลย้อนกลับการเสริมแรงทางบวกเพื่อให้นักเรียนมีความเข้าใจในพฤติกรรมการแสดงออก ในขั้นนี้ใช้อักษรย่อ “ A ” (Analysis & Discussion)

ขั้นที่ 4) ขั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์และการสรุปผล (Sharing & Conclusion) คือขั้นตอนที่ผู้วิจัยให้นักเรียนสนทนาแลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกันและกัน จากนั้นช่วยกันสรุปข้อคิดเห็นและประโยชน์ที่ได้รับจากการแสดงพฤติกรรมของแม่แบบและการแสดงบทบาทสมมติ และผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติมเพื่อให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อการปรับพฤติกรรม ในขั้นนี้ใช้อักษรย่อ “ S ” (Sharing & Conclusion)

สมมติฐานการวิจัย

1. มีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันระหว่างรูปแบบกิจกรรมการเรียนรู้เชิงบูรณาการแบบ IMAS และลักษณะการอบรมเลี้ยงดูต่อคุณลักษณะมารยาทไทยด้านมารยาททางกายและมารยาททางวาจา

2. นักเรียนที่ได้รับการใช้รูปแบบกิจกรรมการเรียนรู้เชิงบูรณาการแบบ IMAS จะมีคะแนนเฉลี่ยของคุณลักษณะมารยาทไทยสูงกว่านักเรียนที่ไม่ได้ใช้รูปแบบ

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในขั้นตอนนี้ ได้แก่ นักเรียนโรงเรียนมัธยมปัญญารัตน์ ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ปีการศึกษา 2559 จำนวน 40 คน โดยการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง (Sample size) เพื่อทำการทดลองตามเงื่อนไขที่ผู้วิจัยได้จัดกระทำขึ้น (Naipat, 2011, p.139) ได้เสนอว่าควรมีจำนวนสอดคล้องกับขนาดอิทธิพลของสิ่งที่ทำการทดลอง ที่สามารถตรวจตรวจพบได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติและในทางปฏิบัติ ด้วยวิธีการทางสถิติที่เหมาะสม ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากการเปิดตารางคำนวณสำหรับแบบแผนการทดลองของเมอร์ฟี

และมายเออร์ (Murphy & Myors, 2004, p.78) ที่มีอำนาจการทดสอบ 0.80 ขนาดอิทธิพลระดับกลาง (d = 0.50) พบว่าขนาดของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 40 คน ซึ่งใกล้เคียงกับการคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้โปรแกรม G*Power ที่ขนาดอิทธิพล (Effect size) เท่ากับ 0.5 ต้องใช้ขนาดกลุ่มตัวอย่างอย่างน้อย 34 คน ขึ้นไป ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 เป็นกลุ่มทดลองที่ได้รับการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้เชิงบูรณาการแบบ IMAS เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะมารยาทไทย และกลุ่มที่ 2 เป็นกลุ่มควบคุม ดังนี้

- กลุ่มทดลอง จำนวน 20 คน แบ่งเป็นกลุ่มที่ได้รับการเลี้ยงดูแบบให้ความรัก ได้รับการเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล จำนวนกลุ่มละ 10 คน และได้รับการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้เชิงบูรณาการแบบ IMAS เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะมารยาทไทย

- กลุ่มควบคุม จำนวน 20 คน แบ่งเป็นกลุ่มที่ได้รับการเลี้ยงดูแบบให้ความรัก ได้รับการเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล จำนวนกลุ่มละ 10 คน แต่ไม่ได้รับการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้เชิงบูรณาการแบบ IMAS เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะมารยาทไทยและใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงบูรณาการแบบ IMAS เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะมารยาทไทย ทั้ง 8 กิจกรรม กิจกรรมละ 120 นาที เป็นระยะเวลา 8 สัปดาห์ โดยระหว่างการจัดกิจกรรมผู้วิจัยทำการสังเกตและบันทึกข้อมูลจากการทำกิจกรรมทุกครั้งหลังจากจบในแต่ละกิจกรรม โดยก่อนดำเนินการทดลองผู้วิจัยดำเนินการวัดลักษณะการอบรมเลี้ยงดูเพื่อทำการจัดกลุ่มนักเรียนเข้ารับการทดลอง โดยรายละเอียดดังตาราง 1

ตาราง 1

จำนวนตัวอย่างและการจัดเข้ากลุ่มในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง		**การเรียนรู้ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้เชิงบูรณาการแบบ IMAS**		**รวม**
		กลุ่มทดลอง	**กลุ่มควบคุม**	
ลักษณะการอบรมเลี้ยงดู	แบบให้ความรัก	10	10	20
	แบบใช้เหตุผล	10	10	20
	รวม	20	20	40

เครื่องมือที่ใช้และคุณภาพของเครื่องมือ

1. แบบสอบถามลักษณะการอบรมเลี้ยงดู จำนวน 1 ฉบับ มีเนื้อหาครอบคลุมการอบรมเลี้ยงดู 2 ประเภท คือ การอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรัก การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบวัดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” จำนวน 20 ข้อ และมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.20 – 0.69 ซึ่งถือและมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟ่าของครอนบาครวมทั้งฉบับเท่ากับ 0.91

2. แบบวัดคุณลักษณะมารยาทไทย จำนวน 1 ฉบับ ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบวัดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 4 ระดับ จาก “ทำเป็นประจำ” ถึง “ไม่ทำเลย” จำนวน 47 ข้อ และมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.23 – 0.62 ซึ่ง และมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟ่าของครอนบาครวมทั้งฉบับเท่ากับ 0.90

ผลการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบกิจกรรมการเรียนรู้เชิงบูรณาการแบบ IMAS เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะมารยาทไทย ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เฉพาะ คือ เพื่อตรวจสอบรูปแบบกิจกรรมการเรียนรู้เชิงบูรณาการแบบ IMAS ที่มีผลต่อคุณลักษณะมารยาทไทย ด้านมารยาททางกาย และมารยาททางวาจา เพื่อตรวจสอบความแตกต่างระหว่างลักษณะการอบรมเลี้ยงดูที่มีผลต่อคุณลักษณะมารยาทไทย ด้านมารยาททางกาย มารยาททางวาจา และเพื่อตรวจสอบปฏิสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงบูรณาการแบบ IMAS กับลักษณะการอบรมเลี้ยงดูต่อคุณลักษณะมารยาทไทย ด้านมารยาททางกาย มารยาททางวาจา ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปร

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน

ตอนที่ 1 ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปร

กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นจำนวน 40 คน โดยแบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 20 คน โดยในแต่ละกลุ่มประกอบด้วยนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรักจำนวน 10 คน และนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลจำนวน 10 คน การวิจัยครั้งนี้ได้ออกแบบเป็นการวิจัยเชิงทดลอง ซึ่งจะทำการวัดคุณลักษณะมารยาทไทยก่อนการทดลองและภายหลังการทดลองใช้รูปแบบกิจกรรมการเรียนรู้เชิงบูรณาการแบบ IMAS จำนวน 8 ครั้ง โดยค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะมารยาทไทย ซึ่งจำแนกตามกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม นำเสนอดังตาราง 2

ตาราง 2

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะมารยาทไทย จำแนกตามกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ตัวแปร	รูปแบบการอบรมเลี้ยงดู	กลุ่มทดลอง (n=20)		กลุ่มควบคุม (n=20)		กลุ่มทดลอง (n=20)		กลุ่มควบคุม (n=20)	
		ก่อนทดลอง				หลังทดลอง			
		M	SD	M	SD	M	SD	M	SD
มารยาททางกาย	แบบให้ความรัก	2.76	0.15	2.71	0.18	3.19	0.20	2.65	0.13
	แบบใช้เหตุผล	2.68	0.27	2.63	0.26	2.70	0.15	2.43	0.29
	รวม	2.74	0.16	2.67	0.22	2.95	0.31	2.54	0.25
มารยาททางวาจา	แบบให้ความรัก	2.83	0.15	2.82	0.17	3.40	0.26	2.73	0.28
	แบบใช้เหตุผล	2.76	0.15	2.50	0.28	2.78	0.19	2.57	0.28
	รวม	2.80	0.15	2.66	0.28	3.09	0.39	2.65	0.28

จากตาราง 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า คะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะมารยาททางกายหลังการทดลองใช้รูปแบบกิจกรรมการเรียนรู้เชิงบูรณาการแบบ IMAS กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยโดยภาพรวมเท่ากับ 2.95

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.31 เมื่อพิจารณาตามลักษณะการอบรมเลี้ยงดู พบว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรักมีคะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะมารยาททางกายเท่ากับ 3.19 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.20 และนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมีคะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะมารยาททางกายเท่ากับ 2.70 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.15 ส่วนในกลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะมารยาททางกายโดยภาพรวมเท่ากับ 2.54 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.25 เมื่อพิจารณาตามลักษณะการอบรมเลี้ยงดู พบว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรักมีคะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะมารยาททางกายเท่ากับ 2.65 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.13 และนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมีคะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะมารยาททางกายเท่ากับ 2.43 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.29

คะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะมารยาททางวาจาหลังการทดลองใช้รูปแบบกิจกรรมการเรียนรู้เชิงบูรณาการแบบ IMAS กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยโดยภาพรวมเท่ากับ 3.09 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.39 เมื่อพิจารณาตามลักษณะการอบรมเลี้ยงดู พบว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรักมีคะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะมารยาททางวาจาเท่ากับ 3.40 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.26 และนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมีคะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะมารยาททางวาจาเท่ากับ 2.78 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.19 ส่วนในกลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะมารยาททางวาจาโดยภาพรวมเท่ากับ 2.65 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.28 เมื่อพิจารณาตามลักษณะการอบรมเลี้ยงดู พบว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรักมีคะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะมารยาททางวาจาเท่ากับ 2.73 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.28 และนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมีคะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะมารยาททางวาจาเท่ากับ 2.57 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.28

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน

ก่อนการทดสอบสมมติฐาน ผู้วิจัยตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นของการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนหลายตัวแปร (MANOVA) ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.1 การตรวจสอบการแจกแจงปกติของตัวแปรคุณลักษณะมารยาทไทย โดยคำนวณค่าความเบ้ (Skewness) ความโด่ง (kurtosis) และสถิติทดสอบ Shapiro–Wilk พบว่า ตัวแปรไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ โดยตัวแปรมารยาททางกาย (Statistic = .95, df = 40, Sig. =.14) และตัวแปรมารยาททางวาจา (Statistic =.96, df = 40, Sig. =.30) และค่าความเบ้และความโด่ง อยู่ระหว่าง -1 ถึง +1 แสดงว่า การแจกแจงตัวแปรตามในแต่ละกลุ่มเป็นปกติ แสดงดังตาราง 3

ตาราง 3

การตรวจสอบการแจกแจงปกติของตัวแปรคุณลักษณะมารยาทไทย (หลังทดลอง)

ตัวแปรตาม	Statistics		Shapiro-Wilk		
	Skewness	Kurtosis	Statistic	df	Sig.
มารยาททางกาย	.17	0.20	.95	40	.14
มารยาททางวาจา	.36	-.06	.96	40	.30

2.2 การตรวจสอบความเท่ากันของเมทริกซ์ความแปรปรวน – ความแปรปรวนร่วม (Homoscedasticity of Covariance Matrices หรือ Homoscedasticity) โดยใช้ Box's Test และ Levene's Test

ความเท่ากันของเมทริกซ์ความแปรปรวน – ความแปรปรวนร่วม ตรวจสอบด้วยการใช้สถิติ Box's Test พบว่า ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (Box's M = 6.03, F=1.77, df1=3, df2=58320, Sig =.15) เมื่อตรวจสอบความเท่ากันของความแปรปรวนตัวแปรตามแต่ละตัวด้วยวิธี Levene's Test พบว่า ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ โดยตัวแปรมารยาททางกาย (F= 3.50, df1=3, df2=36, Sig. =.25) ตัวแปรมารยาททางวาจา (F= 68, df1=3, df2=36, Sig. =.56) แสดงว่า ความแปรปรวน – ความแปรปรวนร่วมของตัวแปรตามมีความเท่ากันทุกกลุ่ม ดังตาราง 4 และตาราง 5

ตาราง 4

การทดสอบ Homoscedasticity ของตัวแปรทั้งหมดด้วย Box's Test (หลังทดลอง)

Box's M	F	$df1$	$df2$	Sig.
6.03	1.77	3	58320.00	.15

ตาราง 5

การทดสอบ Homoscedasticity ของตัวแปรตามแต่ละด้วย Levene's Test (หลังทดลอง)

ตัวแปร	F	$df1$	$df2$	Sig.
คะแนน มารยาททางกาย	3.50	3	36	.25
คะแนน มารยาททางวาจา	.68	3	36	.56

2.3 การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามด้วย Bartlett's test of sphericity ในการตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามด้วย Bartlett's test of sphericity พบว่า ตัวแปรตามทั้ง 2 ตัวแปรของคุณลักษณะมารยาทไทย ได้แก่ มารยาททางกายและมารยาททางวาจา พบว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังตาราง 6

ตาราง 6

ทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามด้วย Bartlett's test of sphericity (หลังทดลอง)

	Approx. Chi-Square	df	Sig.
Bartlett's test of sphericity	55.44	1	.00

กล่าวโดยสรุป ข้อมูลการวิจัยเป็นไปตามข้อตกลงเบื้องต้นของการใช้สถิติวิเคราะห์ตัวแปรพหุนาม (MANOVA) ดังนั้นจึงนำไปสู่การทดสอบสมมติฐานการวิจัย ดังรายละเอียดข้อมูลต่อไปนี้

การทดสอบปฏิสัมพันธ์ร่วมกันระหว่างรูปแบบกิจกรรมการเรียนรู้เชิงบูรณาการแบบ IMAS และลักษณะการอบรมเลี้ยงดูต่อคุณลักษณะมารยาทไทยด้านมารยาททางกายและมารยาททางวาจา ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานเป็นดังตาราง 7

ตาราง 7

อิทธิพลระหว่างรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงบูรณาการแบบ IMAS และลักษณะการอบรมเลี้ยงดูที่มีต่อคุณลักษณะมารยาทไทย

	Multivariate Tests	Value	F	Hypothesis df	Error df	Sig.
IMAS	Pillai's Trace	.54	21.17	2.00	35.00	.00
	Wilks' Lambda	.45	21.17	2.00	35.00	.00
	Hotelling's Trace	1.21	21.17	2.00	35.00	.00
	Roy's Largest Root	1.21	21.17	2.00	35.00	.00
Parenting	Pillai's Trace	.48	16.22	2.00	35.00	.00
	Wilks' Lambda	.51	16.22	2.00	35.00	.00
	Hotelling's Trace	.92	16.22	2.00	35.00	.00
	Roy's Largest Root	.92	16.22	2.00	35.00	.00
IMAS * Parenting	Pillai's Trace	.19	4.16	2.00	35.00	.02
	Wilks' Lambda	.80	4.16	2.00	35.00	.02
	Hotelling's Trace	.23	4.16	2.00	35.00	.02
	Roy's Largest Root	.23	4.16	2.00	35.00	.02

แหล่งความแปรปรวน	ตัวแปรตาม	SS	df	MS	F	Sig.
IMAS	มารยาททางกาย	1.68	1	1.68	41.10	.00
	มารยาททางวาจา	1.92	1	1.92	29.74	.00
Parenting	มารยาททางกาย	1.28	1	1.28	31.35	.00
	มารยาททางวาจา	1.49	1	1.49	23.11	.00
IMAS * Parenting	มารยาททางกาย	.18	1	.18	4.41	.04
	มารยาททางวาจา	.55	1	.55	8.52	.06
Error	มารยาททางกาย	1.47	36	.04		
	มารยาททางวาจา	2.33	36	.06		
Total	มารยาททางกาย	305.42	40			
	มารยาททางวาจา	335.67	40			

เมื่อพิจารณาการวิเคราะห์ความแปรปรวนคุณลักษณะมารยาทไทย พบว่า ไม่มีปฏิสัมพันธ์ (Interaction Effect) ระหว่างรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงบูรณาการแบบ IMAS และลักษณะการอบรมเลี้ยงดูที่มีต่อคุณลักษณะมารยาทไทย โดยนักเรียนที่ได้เรียนรู้ผ่านรูปแบบต่างกันมีผลต่อคุณลักษณะมารยาทไทยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนที่ได้รับลักษณะการอบรมเลี้ยงดูต่างกันมีผลต่อคุณลักษณะมารยาทไทยอย่างนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่ารูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงบูรณาการแบบ IMAS ทำให้นักเรียนมีคุณลักษณะมารยาทไทยแตกต่างกัน และลักษณะการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรักและแบบใช้เหตุผล ทำให้นักเรียนมีคุณลักษณะมารยาทไทยแตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยครั้งนี้ ไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงบูรณาการแบบ IMAS และลักษณะการอบรมเลี้ยงดูที่มีต่อคุณลักษณะมารยาทไทยด้านมารยาททางกายและมารยาททางวาจา เมื่อพิจารณาอิทธิพลหลักแล้ว พบว่า การใช้รูปแบบกิจกรรมการเรียนรู้เชิงบูรณาการแบบ IMAS และลักษณะการอบรมเลี้ยงดูต่างกันทำให้นักเรียนมีคุณลักษณะมารยาทไทยแตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ Anuraktipan (2003, pp.67–70) ที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูกับมารยาทไทยของนักเรียนไทยระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนนานาชาติกับนักเรียนในโรงเรียนไทยในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรัก และการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล มีความสัมพันธ์ทางบวกกับมารยาทไทยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนั้นจากผลการวิจัยในครั้งนี้และจากงานวิจัยอื่น ๆ ได้บ่งชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของลักษณะการอบรมเลี้ยงดู ซึ่งส่งผลเป็นอย่างมากในเรื่องของมารยาทไทย ทั้งนี้ สถาบันครอบครัวถือเป็นสถาบันหลักในการบ่มเพาะกิริยามารยาทและคุณธรรมต่าง ๆ ให้กับนักเรียน รวมไปถึงการให้ความสำคัญในการอบรมสั่งสอนอย่างต่อเนื่องผ่านสถาบันการศึกษาเพื่อให้นักเรียนมีความสนใจและใส่ใจในเรื่องของมารยาทไทย ซึ่งถือเป็นเอกลักษณ์ของชาติไทย โดยผลการศึกษายังสอดคล้องกับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญด้านมารยาทไทยและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในสถานศึกษาซึ่งเห็นว่า การถ่ายทอดทางวัฒนธรรมและฝึกอบรมเยาวชนไทยให้เป็นผู้มีมารยาทงดงามตามแบบไทยถือว่าเป็นสิ่งสำคัญที่ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วนไม่ว่าจะเป็นโรงเรียนหรือครอบครัว ควรให้ความสำคัญในการอบรมสั่งสอนและฝึกคุณลักษณะมารยาทไทย โดยการให้ความรู้และอบรมในเรื่องของกิริยามารยาทและคุณธรรมจริยธรรมถือว่ามีความจำเป็นไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าด้านวิชาการ ซึ่งในการอบรมให้นักเรียนมีกิริยามารยาทที่ดีงามนั้นต้องได้รับการปลูกฝังแนวทางในการประพฤติปฏิบัติตนตั้งแต่ยังเด็ก โดยความร่วมมือของทั้งโรงเรียน ผู้ปกครอง และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องที่เป็นไปในทิศทางเดียวกันโดยมีเป้าหมายเพื่อพัฒนานักเรียนให้เป็นผู้ที่มีคุณลักษณะมารยาทไทยที่งดงาม รวมถึงการเป็นแบบอย่างและจรรโลงไว้ซึ่งวัฒนธรรมอันดีงามของไทย นักเรียนที่ได้เรียนรู้ผ่านรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงบูรณาการแบบ IMAS มีคะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะมารยาทไทยด้านมารยาททางกายและมารยาททางวาจาสูงกว่านักเรียนที่ไม่ได้เรียนรู้ผ่านรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงบูรณาการแบบ IMAS มีความสอดคล้องกับงานวิจัย ของ Suthasinobol (2012, pp.199-200) ที่ได้พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการตามแนวพุทธ เพื่อสะท้อนแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในบริบทแห่งสังคมไทยยุคปัจจุบัน ผลการวิจัยพบว่า ผลการพัฒนาพฤติกรรมการเรียนด้านกาย (กายภาวนา) ด้าน

ทักษะทางสังคม (ศีลภาวนา) และด้านจิตใจ (จิตตภาวนา) ของนักเรียนที่พึงประสงค์ จากการประเมินครั้งแรก นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 33.33 และการประเมินครั้งสุดท้าย นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 100 และเพิ่มขึ้นร้อยละ 66.67 ของการประเมินครั้งแรก ที่สะท้อนให้เห็นความสำคัญและประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้เชิงบูรณาการที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. การนำรูปแบบกิจกรรมการเรียนรู้เชิงบูรณาการแบบ IMAS เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะมารยาทไทยของนักเรียนโครงการภาคภาษาอังกฤษ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นไปใช้ ครูผู้สอนที่จะนำไปใช้ต้องทำการศึกษาและทำความเข้าใจ เพื่อมองให้เห็นความสัมพันธ์ของแนวคิดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงบูรณาการ ซึ่งประกอบไปด้วยขั้นตอน 4 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1) ขั้นนำเข้าสู่รูปแบบ (Introduction) ขั้นที่ 2) ขั้นเสนอแม่แบบและการแสดงบทบาท (Modeling & Role Playing) ขั้นที่ 3) ขั้นวิเคราะห์และอภิปรายผล (Analysis & Discussion) ขั้นที่ 4) ขั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์และการสรุปผล (Sharing & Conclusion) ทั้งนี้ต้องสร้างความตระหนักและเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในส่วนของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งหมด ทั้งในสถาบันการศึกษาและสถาบันครอบครัว เพื่อให้เห็นความสำคัญในการร่วมมือเพื่อพัฒนามารยาทไทยของนักเรียน

2. รูปแบบกิจกรรมการเรียนรู้เชิงบูรณาการแบบ IMAS เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะมารยาทไทยของนักเรียนโครงการภาคภาษาอังกฤษ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ผู้สอนจะต้องสร้างสภาพแวดล้อมและบรรยากาศที่ดี และเลือกเนื้อหาสาระความรู้ที่เหมาะสม น่าสนใจ โดยใช้กิจกรรมการสอนที่หลากหลายและใช้สื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับนักเรียนในยุคปัจจุบัน ทั้งนี้ผู้สอนเป็นผู้ที่มีความสำคัญในการที่จะนำรูปแบบไปใช้ ดังนั้น ผู้สอนจำเป็นต้องศึกษาวิธีการจัดการเรียนการสอนในแต่ละขั้นตอนให้เข้าใจ เข้าถึงและพัฒนานักเรียนให้เหมาะกับความต้องการของนักเรียน ตลอดจนต้องฝึกปฏิบัติตนเองให้มีความพร้อมที่จะเป็นแบบอย่างให้กับนักเรียนต่อไป ซึ่งในบางครั้งในเรื่องของการจัดเวลาเรียนที่ต้องใช้เวลามากในบางกิจกรรม ผู้สอนจะต้องมีความยืดหยุ่นในการปรับเวลาเพื่อทำให้กิจกรรมมีความต่อเนื่องไม่ขาดตอน ซึ่งจะส่งผลให้นักเรียนมีพัฒนาการที่ต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

1. การดำเนินการวิจัยด้วยแนวคิดรูปแบบกิจกรรมการเรียนรู้เชิงบูรณาการแบบ IMAS เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะมารยาทไทยของนักเรียนโครงการภาคภาษาอังกฤษ ระดับมัธยม ศึกษาตอนต้นควรมีการสร้างความเข้าใจให้กับผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองให้ตระหนักถึงความสำคัญและบทบาทหน้าที่ของตนเองในการพัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะมารยาทไทยที่ดี ตั้งแต่ก่อนที่จะเริ่มดำเนินการ เพื่อให้ผู้บริหาร ครู และผู้ปกครอง ได้พิจารณาและตัดสินใจว่าเมื่อจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับนักเรียนและนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการ จะมีการเปลี่ยนแปลงในเรื่องของมารยาทไทยเปลี่ยนแปลงไปอย่างไร

2. การดำเนินการวิจัยด้วยแนวคิดรูปแบบกิจกรรมการเรียนรู้เชิงบูรณาการแบบ IMAS เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะมารยาทไทยของนักเรียนโครงการภาคภาษาอังกฤษ ระดับมัธยม ศึกษาตอนต้น ควรมีการสร้างความเข้าใจและความตระหนักถึงความสำคัญในเรื่องของมารยาทไทยในบริบทสังคมปัจจุบันให้กับนักเรียนได้รับทราบ

และเข้าใจ จนกระทั่งนำไปสู่การปฏิบัติที่ถูกต้องจนเกิดเป็นนิสัยติดตัวและพัฒนาเป็นแบบอย่างที่ดีในเรื่องของมารยาทไทยในอนาคต

3. ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับความตระหนักของผู้ปกครองในเรื่องของมารยาทไทย ทัศนคติต่อมารยาทไทยของนักเรียน ความสนใจเรื่องมารยาทของครู เป็นต้น ที่ส่งผลต่อคุณลักษณะมารยาทไทยของนักเรียน

4. ควรมีการอบรมเรื่องของมารยาทไทย ให้กับบุคคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องในโรงเรียนเพื่อสร้างความตระหนักและเห็นความสำคัญของมารยาทไทยให้เกิดกับนักเรียน เพราะหากมีครูซึ่งถือเป็นต้นแบบที่ดีในการประพฤติปฏิบัติตนด้านมารยาทแล้ว การพัฒนาเรื่องของมารยาทของนักเรียนก็จะมีการพัฒนาได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

เอกสารอ้างอิง

Andreas, H., Andre, D., & Ludwig, M. (2008). *A Role-Play Approach for Teaching Research Methodology.* Department of Construction Management and Engineering, University of Twente, Netherlands. Retrieved from http://www.arcom.ac.uk/-docs/proceedings/ar2008-933-942_Hartmann_Doree_and_Martin.pdf

Anuraktipan, A. (2003). *Kānsuksākhwāmsamphanrawāngkānobromliāngdukapmārayātthai khǭngnakrīanthaiRadapmatthayomsuksātǭnplāinairōngrīannānāchātkapnairōngrīanthain aikhetkrungthepmahānakhǭn* [The relationship between child rearing practices and Thai etiquette of Thai senior secondary students in international and Thai schools in Bangkok] (Master's thesis). Srinakharinwirot University, Graduate School.

Charoenwongsak, K. (2003). *Phap ʻanākhotlækhunlaksanakhǭngkhonthaithīprasong: Khrōngkānwithīkānrīanrūkhǭng Khontha* [Future image and desirable characteristics of Thai people: Thai way of learning project]. Bangkok: Office of the Education Council.

Jaturapuchapornpong, R. (2012). *Patcĕhaithīsongsœ̄mkānsadǣngmārayātthaikhǭngnakrīa nradapchan matthayomsuksā Tǭnplāī ʻAmphœ̄phutthamonthon Cĕhangwatnakhǭnpathom* [Factors enhancing Thai etiquettes among high school students in Phuttamonthon district, Nakhon Pathom province] (Master's thesis). Nakornprathom Rajabhat University, Graduate School.

Ministry of Education. (2012*). Phǣnphatthanākānsuksākhǭngkrasūangsuksāthikānchabapthī Sip ʻet 2012 – 2016* [Ministry of Education's Educational Development Plan No. 11, 2012 – 2016]. Bangkok: Office of the Basic Education.

Ministry of Education. (2014). Nǣothāngkānnammāttrathānkāncĕhatkānsuksātāmkhrōng kāncĕhatkānrīankānsǭntām Laksūtkrasūangsuksāthikānpenphāsā ʻangkrit (English Program) Sūkānpatibat.* [Guidance for Educational Standard on Teaching and Learning Project according to Ministry of Education's Curriculums in English Language]. Bangkok: Office of the Basic Education.

Murphy, K. R. & Myors, B. (2004). *Statistical Power Analysis: a Simple and General Model for Traditional and Modern Hypothesis Tests* (2nd ed.). Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates.

Naipat, O. (2011). *Kān ʻoṛkbæp kānwicǐhai : withīkān chœng parimān chœng khunnaphāp læ phasomphasān withīkān* [Research design: Quantitative, qualitative and mixed Method] (2nd ed.). Bangkok: Chulalongkorn University.

Phatarapongkit, S. (2008). *Patcǐhaidānkhunlaksanakhoṛngnakrīanlækānobromlīangdū thīsongphontoṛkānhaihetphonChœngcǐhariyathamdānkhwāmsūsatkhoṛngnakrīanchanprathomsuksāpīthī Hok Rongrīannaiklumkrungthonburīsangkat Krungthepmahānakhoṛn* [The Impacts of students' Charecteristic And Child Rearing on Honesty Ethical Reasoning of Pratomsuksa 6 students in Thonburi School group, Bangkok] (Master's thesis). Srinakharinwirot University, Graduate School.

Phetnok, K. (2013). *Mārayātthai* [Thai etiquette]. Phatumthani: Sky Books.

Plaipongsa, C. (2002). *Mārayātthai: Watthanathambonrākthānphraphutsatsanā* [Thai Manners: A Buddhist Based Culture] (Master's thesis). Dhonburi Rajabhat University, Graduate School.

Sripadrew, N. (2013). *Kānphatthanārūpbæpkānsongsœmlaksanakhwāmpenthaiyāngyangyūn khoṛngnaksuksā Kānsuksānoṛkraboprongrīan* [Development of Promoting Sustainable Thainess Model of Non-formal Education Students] (Doctoral dissertation). Chulalongkorn University, Graduate School.

Suthasinobol, K. (2012). *Kānphatthanārūpbæpkāncǐhatkānrīankānsoṛnbæpbūranākāntām næophut phūasathoṛnnæokhitpradchayasetthakitphoṛphīang Naiboṛibotsangkhom thaiyukpatjubun* [The development of integrated instructional model based on Buddhist principles reflects sufficiency economy philosophy in context of modern Thai society]. Srinakharinwirot University, Faculty of Education.

Tancharoen, D. (2009). *Krabūankānkhatklaokhunthamcǐhariyathamkhoṛngyaowachontonbæp cǐhangwatchachœngthera. Wānsānkānsuksalæphatthanāsangkhom. Pīthī Hā Chabapthī Nung Soṛng*. [Ethical socialisation of outstanding youths of Chachoengsao province]. Burapha University.

Tengnu, N. (2013). *Kānsāngphænkāncǐhatkānrīanrūbæpbūranākān Rūang Mārayātthai Samrapnakrīanchan Prathomsuksāpīthī Hok Rongrīanbānkhwæmakoṛk ʻAmphœhoṛt Cǐhangwatchīangmai* [Construction of integrated irarning plans on Thai etiquette for

Prathom Suksa 6 students, Ban Keawmakok school, Hot district, Chiang Mai province] (Master's thesis). Chiang Mai University, Graduate School.

Wiratchai, N., Wongwanich, S., Ruengtrakul, O., Sapakharoj, P., Tungtanakanon, K., Sapsombhat W., ... Kongngam, S. (2006). *Rāingānkānwicǐhaikhrōngkānrēngratsāngkhunlaksanathīdī khǭngdeklæyaowachonthai* [An accelerated project for building good character of Thai children and youth]. Bangkok: Prikwan Graphic.